

Matige tot diepe sedatie bij Maag-, Darm- en Leverziekten

Inleiding

Binnenkort ondergaat u in Amphia een onderzoek of een behandeling. U heeft met uw behandelend arts afgesproken dat u voorafgaand aan dit onderzoek of behandeling, medicijnen krijgt als pijnstilling en om u slaperig te maken. Op deze manier komt u in een soort van lichte slaap. Hierdoor kan de arts het onderzoek of de behandeling beter uitvoeren. Men noemt dit ook wel sedatie.

Wat is sedatie?

Sedatie betekent letterlijk het verlagen van het bewustzijn zodat u minder angst en pijn heeft. U krijgt medicijnen toegediend via een infuusnaald in een bloedvat van uw arm of hand. De sedatie wordt uitgevoerd door geschoold personeel. Zij bewaken uw veiligheid en comfort tijdens het onderzoek of de behandeling.

Effect van sedatie

Het toedienen van sedatie heeft een aantal effecten op het lichaam: het vermindert het bewustzijn en maakt u slaperig. Het onderdrukt de pijnprikkel. Tijdens sedatie is het alsof u slaapt, maar u blijft wakker. U behoudt belangrijke reflexen als ademen en slikken. Sedatie is daarom niet hetzelfde als een narcose. Door de combinatie van deze effecten kunt u het onderzoek of de behandeling beter verdragen, en is het effect sneller uitgewerkt. In de meeste gevallen is het bewustzijn zodanig verlaagd dat u achteraf niet meer weet dat u het onderzoek gehad heeft.

Belangrijke voorbereidingen

Ter voorbereiding op uw onderzoek of behandeling met sedatie zijn de volgende zaken belangrijk om te weten:

- Voorbereiding op de sedatie
U vult een vragenlijst in en uw medicatielijst wordt gecontroleerd
- Nuchter zijn
De sedatie kan alleen plaatsvinden als u de uren ervoor nuchter bent. Dit is zeer belangrijk om te voorkomen dat de inhoud van uw maag via uw slokdarm in de luchtpijp en zo in de longen terecht komt.

Onderzoek van de maag/slokdarm/dunne darm: bijvoorbeeld gastroscopie, ERCP, Endo echografie, PEG plaatsing.

Als het onderzoek **voor 13.00 uur** is ingepland mag u vanaf 24:00 uur 's nachts niets meer eten, drinken of roken. Uw medicatie mag u na het onderzoek innemen tenzij uw arts anders met u heeft afgesproken.

Als het onderzoek **na 13.00 uur** is ingepland mag u uw ochtendmedicatie innemen, tot 7.00 uur een licht ontbijt nuttigen (1 of 2 beschuiten, eventueel licht besmeerd met boter en jam en koffie of thee zonder melk) en tot 9:00 uur heldere dranken drinken. Eventuele sondevoeding dient te worden gestaakt.

Onderzoek van de dikke darm: bijvoorbeeld coloscopie, sigmoidoscopie

Houdt u zich aan de door de arts voorgeschreven manier van darmvoorbereiding. Tot **drie** uur voor het onderzoek mag u heldere drank nuttigen.

Heldere dranken: water, aanmaaklimonade (geen rode), heldere frisdrank zonder koolzuur (bv Crystal Clear, DubbelFriss), heldere bouillon (zonder groenten, vlees, vermicelli), heldere vruchtensappen zonder vrucht vlees zoals appelsap en wit druivensap, thee en heldere isotone sportdranken.

NIET TOEGESTAAN: Melk en melkproducten, pap, ondoorzichtig vruchtensap of met vrucht vleesdeeltjes, thee of koffie met melk, drinkyoghurt met fruitsmaak, drinkontbijt, fruitontbijt, bouillon, enzovoort.

Vanaf 3 uur voor het onderzoek mag u niets meer drinken en ook niet meer roken.

Sieraden, make-up en overige zaken

Verwijder uw sieraden, horloge, make-up en nagellak. Het is belangrijk dat we de natuurlijke kleur van de huid en nagels kunnen zien. Laat uw contactlenzen uit. U mag wel gewoon een gehoorapparaat en/of een bril dragen.

Verandering in uw gezondheid

Is er iets veranderd in uw gezondheid tussen de screening en de dag van het onderzoek of de behandeling? Geef dit dan zo snel mogelijk door aan uw behandelend arts. Op basis hiervan wordt beoordeeld of het onderzoek of de behandeling met sedatie kan doorgaan.

Vervoer naar huis

Regel van tevoren vervoer naar huis. U mag zelf geen voertuig besturen. U bent verplicht om u te laten begeleiden door een volwassene. Zorg ervoor dat een volwassene bij u kan zijn gedurende de eerste nacht na de sedatie.

Neem geen belangrijke beslissingen

Door de medicijnen die u krijgt, is het verstandig om op de dag van het onderzoek of de behandeling geen belangrijke beslissingen te nemen waarvoor u volledig alert moet zijn. (bijvoorbeeld financiële transacties).

Pre-sedatie screening

Op het voorbereidingsplein anesthesie zal u gevraagd worden een vragenlijst in te vullen. Daarnaast worden ook uw lengte, gewicht en bloeddruk genoteerd. Vervolgens wordt er naar uw hart en longen geluisterd met een stethoscoop. Op basis van deze gegevens vindt mogelijk nog een extra gesprek of een aanvullend onderzoek plaats.

Dag van het onderzoek/behandeling onder sedatie

Er wordt u gevraagd of er iemand met u mee is gekomen naar het ziekenhuis of dat iemand u ophaalt nadien. Als dit niet geregeld is, kan de sedatie helaas niet doorgaan.

De verpleegkundige van de afdeling vraagt of u niets gegeten heeft en of er nog bijzonderheden zijn die van belang kunnen zijn voor de sedatie. Indien noodzakelijk krijgt u speciale onderzoekskleding aan. Zodra u aan de beurt bent voor het onderzoek of de behandeling, brengt een verpleegkundige u in uw bed naar de onderzoekskamer. Hier vindt het onderzoek of de behandeling plaats. U ziet hier uw behandelend arts en de rest van het team.

Checklist

Het is belangrijk om zeker te weten dat u de juiste patiënt bent voor het betreffende onderzoek of de behandeling, en dat alle benodigde materialen aanwezig zijn. Daarom vraagt het team u aan de hand van een checklist naar uw gegevens. Vervolgens stellen ze op verschillende momenten aan elkaar

vragen over uw gezondheid en het benodigde materiaal. Pas daarna start het onderzoek of de behandeling onder sedatie.

Start van het onderzoek of behandeling onder sedatie

Op de behandelkamer neemt u plaats op een behandeltafel of een bed. U wordt aangesloten op de bewakingsapparatuur:

- U krijgt een knijper op de vinger om het zuurstofgehalte in uw bloed te controleren.
- U krijgt een infuus voor het toedienen van de medicijnen.
- U krijgt extra zuurstof via een slangetje in de neus of met een kapje.
- Eventueel krijgt u plakkers op de borst om uw hartslag te meten.
- Eventueel krijgt u een band om de arm om de bloeddruk elke 3 tot 5 minuten te meten. Hierna krijgt u de medicijnen voor de sedatie toegediend en wordt u langzaam slaperig. Als het gewenste niveau van sedatie bereikt is, start de behandelend arts zijn onderzoek of behandeling.

Na de sedatie

Is de behandelend arts klaar met het onderzoek of de behandeling, dan wordt de toediening van de sedatie gestopt en wordt u snel wakker. Vervolgens verblijft u enige tijd onder bewaking op een recovery afdeling. Verpleegkundigen sluiten u daar aan op de bewakingsapparatuur en letten erop dat u rustig bijkomt van het onderzoek of de behandeling. U blijft hier nog minimaal een half uur ter observatie na het stoppen van de sedatie. Wanneer alles goed gaat en u voldoet aan de ontslagcriteria, mag u naar huis.

Complicaties

Grote risico's en complicaties ten gevolge van de sedatie komen zelden voor, maar zijn nooit volledig uit te sluiten. Daarom informeren wij u over alle complicaties die zouden kunnen voorkomen:

- Tijdens de sedatie kan het voorkomen dat de ademhaling vermindert en de bloeddruk daalt. Dit kan ontstaan bij een te diepe vorm van sedatie. Het kan zijn dat het onderzoek of de behandeling dan tijdelijk moet worden onderbroken of dat er extra medicijnen nodig zijn.
- Het kan voorkomen dat u moet braken. U heeft dan het risico dat de maaginhoud in de longen terecht komt. U zou daar een longontsteking van kunnen krijgen. Dit komt gelukkig zeer zelden voor. Om dit te voorkomen is het erg belangrijk dat u nuchter bent. Let hierbij op de richtlijnen zoals eerder in deze folder beschreven.
- Misselijkheid kan optreden als bijwerking van verschillende medicijnen. Door de lage dosering komt dit zelden voor.

Ontslag uit het ziekenhuis

Na ontslag uit het ziekenhuis is het belangrijk dat u zich de eerste 24 uur aan de volgende adviezen houdt:

- Verricht op de dag van het onderzoek geen activiteiten waarbij coördinatie of alertheid nodig zijn. Bijvoorbeeld: autorijden, fietsen, machines of elektrisch gereedschap bedienen, koken.
- Als u een ongeval veroorzaakt, ben u onverzekerd.

- Neem geen belangrijke beslissingen. Teken bijvoorbeeld geen contracten.
- Eet en drink licht verteerbare voedingsmiddelen.

Problemen als gevolg van de sedatie

Heeft u binnen 24 uur na het onderzoek of de behandeling klachten die te maken hebben met de sedatie? Neem dan contact op met uw behandelend arts.

Meer lezen over anesthesiologie in Amphia?

[Ga naar afdeling Anesthesiologie \(https://www.amphia.nl/afdelingen/anesthesiologie\)](https://www.amphia.nl/afdelingen/anesthesiologie)